

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Lakialoite laiksi kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Lakialoite laiksi kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (LA 84/2018 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Kansalaisaloite ja lakialoite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavat aloitteet:

- Kansalaisaloite KAA 1/2018 vp Joel Rouvinen. Kansanedustajien sopeutumiseläke poistettava
- Lakialoite LA 18/2016 vp Rami Lehto ps ym. Lakialoite laiksi kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 63/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- kansanedustaja Antti Kaikkonen, eduskunta
- valiokuntaneuvos Ritva Bäckström, Eduskunnan kanslia
- hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Erik Strömberg, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakiasiainjohtaja Karoliina Kiuru, Keva

Valiokunta on kuullut asiasta KAA 1/2018 vp:

- aloitteen tekijä Joel Rouvinen

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

LAKIALOITTEET JA KANSALAISALOITE

Lakialoite LA 84/2018 vp

Aloitteen tarkoituksena on lakkauttaa kansanedustajien sopeutumiseläkejärjestelmä ja siirtää kaikki entiset ja nykyiset kansanedustajat saman sopeutumisrahajärjestelmän piiriin, joka on jo käytössä vuoden 2011 vaaleissa ja sen jälkeen eduskuntaan valituilla kansanedustajilla. Oikeus sopeutumiseläkkeeseen on nykyinsäädännön mukaan ennen vuotta 2011 valituilla kansanedustajilla.

Aloitteessa ehdotetaan kumottavaksi vuoden 2011 lainmuutoksen (150/2011) voimaantulosäätönsä 2 momentti, jonka mukaan ennen lain voimaantuloa kansanedustajina toimineisiin henkilöihin sovelletaan kansanedustajain eläkelain 2 §:n 2 momenttia ja 11 §:n 4 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa lain 150/2011 voimaan tullessa. Sopeutumiseläkkeet lakkaavat heti lain tullessa voimaan.

Jotta sopeutumiseläkettä parhaillaan saavilla henkilöillä olisi mahdollisuus varautua tulossa oleviin muutoksiin, lakiin ehdotetaan otettavaksi siirtymäsäännös, jonka mukaan nyt sopeutumiseläkkeellä olevilla olisi oikeus saada sopeutumisrahaa kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta alkaen. Muilla sopeutumiseläkkeeseen oikeutetuilla entisillä kansanedustajilla olisi oikeus saada sopeutumisrahaa kaksi tai kolme vuotta riippuen siitä, kuinka kauan edustajantoimi on kestänyt. Sopeutumisrahaa maksettaessa otetaan huomioon ansio- ja yrittäjätulojen lisäksi myös pääomatulot.

Mahdollisten kohtuuttomien tilanteiden varalta kansliatoimikunnalle ehdotetaan oikeutta myöntää terveydellisestä tai muusta erityisestä syystä harkinnanvaraista sopeutumisrahaa enintään 12 kuukauden ajaksi.

Nykyistä sopeutumisrahajärjestelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ensimmäisen ja toisen kauden edustajien sopeutumisrahan määrä tulee lähemmäksi ansiosidonnaisen työttömyysturvan tasoa ja oikeus sopeutumisrahaan syntyy, kun on ollut vuoden kansanedustajana. Lakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että eläkkeen perusteena oleva palkkio voitaisiin laskea 15 ensimmäisen tai 15 viimeisen kansanedustajavuoden palkkioiden perusteella. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan sopeutumisrahakausi (1—3 vuotta) kerryttäisi eläkettä vastaavalla tavalla kuin työttömyysetuudet.

Työttömyysturvalakiin ehdotetaan tehtäviksi muutoksia, joilla työssäoloehdon tarkastelujaksoa pidennettäisiin ajalla, jona henkilö on hoitanut kansanedustajan tai ministerin tehtävää.

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

Lakialoite 18/2016 vp

LA 18/2016 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että kansanedustajien sopeutumiseläke lakkautetaan lisäämällä lakiin uusi 2 a §, jonka perusteella myös ennen vuotta 2011 edustajiksi tulleisiin kansanedustajiin sovelletaan sopeutumisrahaa koskevia säännöksiä.

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

Kansalaisaloite KAA 1/2018 vp

KAA 1/2018 vp. Kansalaisaloitteessa ehdotetaan, että kansanedustajien sopeutumiseläke lakkautetaan muuttamalla kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta annetun lain 150/2011 siirtymäsäännöstä niin, että myös ennen vuotta 2011 edustajiksi tulleisiin kansanedustajiin sovelletaan sopeutumisrahaa koskevia säännöksiä.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kahdeksan eduskuntaryhmän puheenjohtajan allekirjoittamassa lakialoitteessa LA 84/2018 vp ehdotetaan sopeutumiseläkejärjestelmän lakkauttamista ja kaikkien kansanedustajien saattamista sopeutumisrahajärjestelmän piiriin. Sopeutumiseläke ehdotetaan lakkautettavaksi myös kaikilta sopeutumiseläkettä tällä hetkellä saavilta entisiltä kansanedustajilta heti lain tullessa voimaan.

Lakialoitteessa ehdotetaan siirtymäajan järjestelyinä, että sopeutumiseläkettä parhaillaan saavalla henkilöllä on oikeus sopeutumisrahaan kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta alkaen. Muilla sopeutumiseläkkeeseen oikeutetuilla entisillä kansanedustajilla olisi oikeus saada sopeutumisrahaa kaksi tai kolme vuotta riippuen siitä, kuinka pitkä edustajantoimi heillä on ollut.

Sopeutumiseläkkeen lakkauttaminen

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä (PeVL 36/2018 vp). Valiokunta on lausunnossaan arvioinut sopeutumiseläkettä perustuslain 15 §:n omaisuudensuojan ja siihen kiinnittyvän perusteltujen odotusten suojan kannalta. Valiokunnan mukaan erilaisia odotusoikeuksia, jotka eivät ole vielä konkretisoituneet, ei voida pitää perustuslain omaisuudensuojasäännöksen näkökulmasta turvattuna omaisuutena. Valiokunta katsoo, että voimassa oleva lainsäädäntö, joka turvaa sopeutumiseläkkeen kansanedustajina ennen 1.3.2011 ja edelleen toimiville kansanedustajille, ei vielä muodosta näille kansanedustajille perusteltua odotusta sen suhteen, että heillä säilyisi oikeus sopeutumiseläkkeeseen myös tulevaisuudessa. Lakiehdotukseen sisältyvien sopeutumiseläkeoikeuden menettävien edustajien oikeusasemaa siirtymävaiheessa turvaavien järjestelyjen (sopeutumiseläkkeen korvautuminen sopeutumisrahalla, vanhuuseläkeikää lähestyvien sopeutumisrahakauden pidentäminen ja kansliatoimikunnan mahdollisuus myöntää ylimääräistä sopeutumisrahaa) vuoksi perustuslakivaliokunta katsoo, että sopeutumiseläkkeen lakkauttaminen ei loukkaa sopeutumiseläkkeeseen oikeutettujen eikä myöskään sitä jo nauttivien kansanedustajien omaisuudensuojaa. Valiokunta korostaa, että arvio perustuu kansanedustajien sopeutumiseläkkeen erityiseen oikeudelliseen, työttömyysturvan kaltaiseksikin mainittuun luonteeseen verrattuna muihin eläke-etuuksiin.

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta pitää perusteltuna, että kaikki kansanedustajat ovat samanlaisen etuusjärjestelmän piirissä edustajakautensa jälkeen. Tällä hetkellä ennen vuotta 2011 edustajiksi tulleet ovat sopeutumiseläkejärjestelmän ja vuoden 2011 jälkeen valitut edustajat sopeutumisrahajärjestelmän piirissä. Molempien etuuksien suuruus määräytyy yhtäläisin perustein, mutta sopeutumisrahaa, toisin kuin sopeutumiseläkettä, voi saada vain määräjän.

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

Valiokunta toteaa, että työeläkelakeihin tehdyillä uudistuksilla on johdonmukaisesti pyritty vähentämään mahdollisuuksia varhaiseen eläköitymiseen ja luotu kannusteita jatkaa työelämässä mahdollisimman pitkään. Tästä syystä on asianmukaista, että eläkejärjestelmän yleisten tavoitteiden mukaisesti myöskään entisillä kansanedustajilla ei ole etuusjärjestelmään liittyviä kannusteita jäädä varhain pois työelämästä.

Sopeutumisrahan katsottiin vuonna 2011 hyväksytyssä uudistuksessa olevan sopeutumiseläkettä parempi etuus turvaamaan toimeentuloa työttömyysetuuden kaltaisesti edustajan työn päätyttyä ja samalla tarjoamaan kohtuullisen ajan työmarkkinoille hakeutumiseen. Kuten lakialoitteen perusteluissa tuodaan esiin, sopeutumiseläkkeenkin alkuperäinen tarkoitus oli antaa turvaa erikoislaatuista sosiaalista riskitilannetta varten ja auttaa sopeutumaan edustajakauden jälkeiseen tilanteeseen. Kyse on ollut turvan antamisesta erityisesti sellaisille edustajille, jotka ovat olleet pitkähkön aikaa edustajatoimessa mutta jotka edustajatoimen päättymisen jälkeen eivät vielä ole täyttäneet laissa säädettyä eläkeikää. Kun edustajat tuohon aikaan olivat keskimäärin iältään nykyisiä edustajia vanhempia, etuuden ei ajateltu kestävän kymmenien vuosien ajan.

Sopeutumisraha puolestaan on sopeutumiseläkettä selkeämmin työttömyysetuuteen rinnastuva, koska sen kesto ja määrä työttömyysetuuden tavoin määräytyvät edeltävän "työuran" eli edustajana toimittujen vuosien ja ansioiden perusteella. Valiokunta pitääkin tarkoituksenmukaisena, että sopeutumisrahaa muutetaan aiempaa enemmän vastaamaan ansioihin perustuvaa työttömyysturvaa. Tästä syystä on tarpeen, että oikeus sopeutumisrahaan syntyy jo yhden vuoden edustajatoimen perusteella ja että sen taso alusta lähtien vastaa paremmin ansioperusteista työttömyysetuutta. Sopeutumisraha on jatkossakin tulovähenteinen eli sitä maksettaessa otetaan huomioon ansio- ja yrittäjätulojen lisäksi myös pääomatulot. Sopeutumisrahaa ei makseta 65 vuotta täyttäneelle. Jos henkilö on sopeutumisrahaa saadessaan täyttänyt 59 vuotta, hänen sopeutumisrahansa voi jatkaa vanhuuseläkeikään eli 65-vuotiaaksi asti. Valiokunta toteaa, että mahdollisten kohtuuttomien tilanteiden varalta lakialoitteessa ehdotetaan eduskunnan kansliatoimikunnalle mahdollisuutta myöntää kansanedustajana toimineille henkilöille terveydellisestä, taloudellisista, sosiaalisista tai muista erityisistä syistä harkinnanvaraista sopeutumisrahaa kerrallaan enintään 12 kuukauden ajaksi. Valiokunta korostaa, että harkinnanvaraista sopeutumisrahaa ei voi saada, jos henkilöllä on yhä oikeus saada sopeutumisrahaa kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain 2 §:n 2 tai 3 momentin perusteella.

Työttömyysturva

Valiokunta pitää asianmukaisena, että lakialoitteessa ehdotetaan työttömyysturvalakiin tehtäväksi muutoksia, jotka turvaavat lyhyehkön aikaa kansanedustajana toimineen mahdollisuuden säilyttää oikeus saada ansio- tai peruspäivärahaa aiemman palkkatyön tai yrittäjätoiminnan perusteella. Työttömyysturvalakiin ehdotetuilla muutoksilla työssäoloehdon tarkastelujaksoa pidentään ajalla, jona henkilö on hoitanut kansanedustajan tai ministerin tehtävää (5 luvun 3 ja 7 §). Edustaja- tai ministerikauden päätyttyä henkilö voi valita, hakeeko hän sopeutumisrahaa vai työttömyysetuutta. Käytännössä tämä mahdollisuus koskee lähinnä niitä kansanedustajia ja ministreita, joiden kohdalla kausien määrä on enintään kaksi, koska tarkastelujaksoa voidaan pidentää enintään seitsemän vuotta.

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

Kansanedustajana tai ministerinä toimiminen ei edelleenkään olisi palkansaajan tai yrittäjän työsäoloehdot kerryttävää työtä, eikä ansiopäivärahan määrä voi perustua näistä tehtävistä saatavaan palkkioon. Palkkioista ei myöskään edelleenkään peritä työttömyysvakuutusmaksua. Jotta ansiopäiväraha-oikeus voi pidennetyn tarkastelujakson perusteella syntyä, edellyttää se, että työttömyyskassan jäsenyys on ollut voimassa yhdenjaksoisesti paitsi työsäoloehdot kerryttävän työkentelyn aikana myös ajan, jolla tarkastelujaksoa pidennetään.

Muut etuudet

Edustajien sopeutumisrahajärjestelmä luotiin vuonna 2011, jolloin sopeutumiseläkkeen piiriin jäivät vielä ennen ko. vuotta valitut kansanedustajat. Valiokunta totesi tuolloin antamassaan lausunnossa, että erikseen on selvitettävä, miten uusi etuus, sopeutumisraha, otetaan huomioon muita sosiaalietuuksia myönnettäessä samoin kuin sopeutumisrahan vaikutus muun muassa eläkkeen määräytymiseen.

Lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi, että sopeutumisraha kartuttaa edustajaeläkettä vastaavalla laskentatavalla kuin työttömyysetuudet kartuttavat työeläkettä. Eläkettä voi kertyä sopeutumisrahan perusteella enintään kolmen vuoden ajalta.

Voimassa olevan lainsäädännön perusteella sopeutumisrahaa ei oteta huomioon sairausvakuutuslain mukaista päivärahaetuutta laskettaessa. Jos henkilö on saanut ennen päivärahaetuusoikeuden syntymistä vain sopeutumisrahaa, sairausvakuutuslain mukainen päiväraha maksetaan vähimmäismääräisenä. Eduskunnassa hyväksytyyn hallituksen esitykseen HE 296/2018 vp sisältyvän sairausvakuutuslain muutoksen perusteella sairausvakuutuslain mukainen päivärahaetuus määräytyy 1.1.2020 alkaen hakijan vuositulon perusteella. Vuosituloon lasketaan mukaan myös sopeutumisraha eli sopeutumisraha vaikuttaa jatkossa sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahan määrään. Sopeutumisraha on edelleen sairauspäivärahaan nähden niin sanottu estävä etuus eli henkilöllä ei ole oikeutta sairauspäivärahaan, jos hän saa sopeutumisrahaa. Poikkeuksena tästä ovat kuitenkin tilanteet, joissa henkilö on sopeutumisrahalla ollessaan ollut työssä ja tulee työkyvyttömäksi tähän työhön.

Sopeutumisrahalla ei ole voimassa olevan lainsäädännön perusteella vaikutusta vanhempainpäivärahan maksamiseen. Eduskunnassa hyväksytyyn hallituksen esitykseen HE 296/2018 vp sisältyvän sairausvakuutuslain muutoksen perusteella vanhempainpäiväraha maksetaan 1.1.2020 alkaen vähimmäismääräisenä ajalta, jolta henkilö saa sopeutumisrahaa, koska sopeutumisraha otetaan jatkossa huomioon päivärahan perusteeksi tulevassa vuositulossa eikä ole perusteltua maksaa samalta ajalta täysimääräisesti kahta eri ansiomenetystä korvaavaa etuutta. Vanhempainpäiväraha maksetaan vastaavasti vähimmäismääräisenä myös esimerkiksi eläkettä saavalle tai työsäkävälle vanhemmalle.

Sopeutumisrahan hakeminen

Lakiehdotuksen (6 §:n 2 mom.) mukaan sopeutumisrahaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa sen kuukauden lopusta, jonka aikana edustajantoimi on päättynyt. Sopeutumisrahaa koskevaan hakemukseen merkitään haluttu alkamispäivä, joka voi olla aikaisintaan edustajantoimen päättymistä seuraava päivä. Tämän jälkeen sopeutumisrahaa voi hakea alkamaan kalenterikuu-

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

kauden alusta. Sopeutumisraha voi siten alkaa joustavasti kuuden kuukauden hakuajan aikana. Sopeutumisraha voidaan myös myöntää takautuvasti, kuitenkin aikaisintaan edustajantoimen päättymisestä lukien.

Sopeutumisrahakauden (1—3 vuotta) laskeminen alkaa sopeutumisrahan myöntämisestä, eli se riippuu siitä, mistä lukien sopeutumisrahaa on haettu. Edustajantoimen päättymisestä alkavan sopeutumisrahakauden laskenta alkaa seuraavan täyden kuun alusta, eli vuonna 2019 1.5.2019 alkaen. Lakiehdotuksen 6 §:n 3 momentin mukaan myös se aika, jona sopeutumisrahan maksaminen on keskeytettyä esimerkiksi ansiotyöhön siirtymisen vuoksi, kuluttaa sopeutumisrahan maksamisaikaa ja keskeytyksen jälkeen sopeutumisrahaa maksetaan vain se aika, joka sopeutumisrahan maksamisajasta on jäljellä.

Niille henkilöille, joille on myönnetty sopeutumiseläke, Keva toimittaa ilman uutta hakemusta päätöksen 1. lakiehdotuksen voimaantulosäännösten mukaisesti myönnetystä sopeutumisrahasta. Voimaantulosäännöksen 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, joissa sopeutumiseläke on lain tullessa voimaan keskeytettyä, Keva keskeyttää automaattisesti myös myönnetyn sopeutumisrahan maksun, jollei eläkkeensaaja toisin ilmoita. Niillä henkilöillä, joilla on oikeus sopeutumiseläkkeeseen mutta jotka eivät sitä ole hakeneet, on kuusi kuukautta lain voimaantulosta aikaa hakea sopeutumisrahaa.

Voimaantulo

Aloitteen mukaan lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.3.2019. Eduskuntakäsittelyn ja lain vahvistamisen vaatiman ajan vuoksi valiokunta ehdottaa, että laki tulee voimaan 1.4.2019 alkaen.

Lakialoite

Valiokunta on hyväksynyt lakialoitteen LA 84/2018 vp mukaisena lain kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta sekä lain kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta, joiden perusteella kansanedustajien sopeutumiseläke lakkautetaan ja kaikki kansanedustajat tulevat sopeutumisrahajärjestelmän piiriin. Näin ollen lakialoitteessa LA 18/2016 vp ehdotettu sääntelytarve on poistunut ja lakialoite LA 18/2016 vp ehdotetaan hylättäväksi.

Kansalaisaloite

Edellä mainituista syistä myös kansalaisaloite KAA 1/2018 vp ehdotetaan hylättäväksi.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana lakialoitteeseen LA 84/2018 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

Eduskunta hylkää lakialoitteeseen LA 18/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Eduskunta hylkää kansalaisaloitteeseen KAA 1/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 1.3.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok
jäsen Anne Louhelainen sin
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Pekka Puska kesk
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala sin
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Martti Talja kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp
Vastalause

VASTALAUSE

Perustelut

Perussuomalaiset lähtivät korjaamaan kohtuuttomuuksia eli sopeutumiseläkejärjestelmän lakkauttamista asiasta tehdyn kansalaisaloitteen sekä perussuomalaisten asiasta tekemän lakialoitteen mukaisesti. Perussuomalaisten eduskuntaryhmän kannan mukaan lakkauttamisasiaan ei olisi saanut liittää kansanedustajien omien etuuksien nostoa. Valmistelussa uudistuksen alkuperäisten tavoitteiden ohella kansanedustajien sopeutumiseläkkeen purkamiseen liitettiin useita etuuksien parannuksia. Perussuomalaiset eivät hyväksy sopeutumisrahan määrän nostoa. Tätä vielä korostaa se, ettei sopeutumisrahan saamiseen liity minkäänlaista aktiivisuusvelvoitetta. Ehdotuksiin sisältyy myös muita etuuksien nostoja, joita Perussuomalaiset eivät kannata.

Näiden epäkohtien korjaamiseksi vastalauseessa ehdotetaan pykälämuutoksia, että eläkkeensaajalla, jolla on maksussa nyt lakkautettava eläke, on oikeus saada lakkautetun eläkkeen sijaan sopeutumisrahaa kahden vuoden ajan. Lakialoitteessa oikeus sopeutumisrahaan ehdotettiin kolmen vuoden pituiseksi.

Lakialoitteessa ehdotetaan myös, että sopeutumisrahaa maksetaan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään yhden vuoden. Ehdotamme vastalauseessa tältä osin voimassa olevan oikeustilan säilyttämistä. Tällöin, jos kansanedustaja ei ole edustajantoimen päättyessä saavuttanut eläkeikää, hänellä on oikeus sopeutumisrahaan siten, että sopeutumisrahaa maksetaan enintään yhden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään kolme vuotta, mutta vähemmän kuin seitsemän vuotta.

Vastalauseessa ehdotetaan edelleen, että jos kansanedustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, sopeutumisrahaa voidaan maksaa 65 vuoden ikään asti. Sopeutumisrahan määrä on aina vähintään se määrä, joka 6 §:n 1 momentin mukaisesti karttuu seitsemän vuoden edustajantoimesta. Lakialoitteessa ehdotetaan, että sopeutumisrahan määrä on aina vähintään se määrä, joka karttuu yhdeksän vuoden edustajantoimesta. Lopuksi ehdotamme, että säännös, jonka mukaan kansliatoimikunta voi hakemuksesta myöntää kansanedustajana toimineelle ylimääräisen sopeutumisrahan, poistetaan. Lakialoitteessa ehdotetaan mahdollisten kohtuuttomien tilanteiden varalta kansliatoimikunnalle oikeutta myöntää terveydellisestä tai muusta erityisestä syystä harkinnanvaraista sopeutumisrahaa enintään 12 kuukauden ajaksi. Säännöksen nojalla kansliatoimikunta voisi harkintansa mukaan esimerkiksi pidentää sopeutumisrahan maksuaikaa enintään 12 kuukaudella, jos siihen on erityisiä syitä. Perussuomalaiset katsoo, että tämä ei ole yhdenvertaista lainsäädäntöä suhteessa siihen, millaisia "sosiaalisperusteisia" etuja kansalaiset yleensä voivat saada.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 3. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

**Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp
Vastalause**

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina. (Vastalauseen muutosehdotukset)

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten StVM)

2 §

(1 ja 2 mom. kuten StVM)

Eläkkeensaajalla, jolla on maksussa tällä lailla lakkautettava eläke, on oikeus saada lakkautettun eläkkeen sijaan kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) mukaista sopeutumisrahaa kahden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta lukien.

(4—7 mom. kuten StVM)

2.

Laki

kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 ja 3 momentti sekä 5 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 5 § laissa 150/2011, 4 §:n 3 momentti laissa 864/1971 sekä 7 § laeissa 864/1971 ja 150/2011, sekä

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp
Vastalause

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1531/1993, uusi 3 momentti ja ~~19 §:ään uusi 3 momentti~~ seuraavasti:

2 §

Jos kansanedustaja ei ole edustajantoimen päättyessä saavuttanut eläkeikää, hänellä on oikeus sopeutumisrahaan seuraavasti:

1) sopeutumisrahaa maksetaan enintään yhden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään kolme vuotta;

(2 ja 3 kohta kuten StVM)

Jos kansanedustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, sopeutumisrahaa voidaan maksaa 65 vuoden ikään asti. Sopeutumisrahan määrä on aina vähintään se määrä, joka 6 §:n 1 momentin mukaisesti karttuu seitsemän vuoden edustajantoimesta. Sopeutumisrahasta on muutoin voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä tässä laissa säädetään.

4—7 §

(Kuten StVM)

~~19 §~~

~~Kansliatoimikunta voi hakemuksesta myöntää kansanedustajana toimineelle ylimääräisen sopeutumisrahan enintään 12 kuukaudeksi, jos siihen on terveydellisiä, taloudellisia, sosiaalisia tai muita erityisiä syitä.~~

Voimaantulosäännös

(Kuten StVM)

Helsingissä 1.3.2019

Arja Juvonen ps